

በአራዳ ክፍለ ከተማ ትምህርት ጽ/ቤት

የ8ኛ ክፍል ሞዴል ፈተና

አማርኛ2016ዓ.ም/2024G.C

የጥያቄው ብዛት፡60

የተፈቀደው ሰዓት፡- 1ሰዓት

አጠቃላይ ትዕዛዝ

ይህ የአማርኛ ቋንቋ ፈተና ነው። በዚህ ፈተና ውስጥ 60 ጥያቄዎች ተካተዋል፤ ለእያንዳንዱ ጥያቄ ትክክለኛ መልስ የሰጠውን አማራጭ የያዘውን ፊደል በመምረጥ ለመልስ መስጫ በተሰጠው ወረቀት ላይ በማጥቀር መልስ ይሰጣል። በፈተኛ ላይ የተሰጡትን ትዕዛዞች በጥንቃቄ በማበብ ፈተናውን መስራ ይጠበቅኋል። መልስ የሚሰጠው ከፈተናው ጋር በተያያዘው የመልስ መስጫ ወረቀት ላይ ነው፤ በመልስ መስጫው ላይ ትክለኛውን መልስ የሚጠቀረው በእርሳስ ብቻ ነው፤ ትክክለኛውን መልስ በማጥቀር ሲሰራ ላጥቀር የተፈቀደው ቦታ በሙሉ በሚታይ መልኩ በደንብ መጥቀር አለበት፤ የጠቀረውን መልስ ለመቀየር ቢፈለግ በፊት የጠቀረውን በደንብ በማጥፋ መጽዳት አለበት።

ፈተናውን ሰርቶ ለመጨረስ የተፈቀደው ሰአት 1 ሰአት ነው። ፈተናውን ሰርቶ ለመጨረስ የተሰጠው ሰዓት ሲያበቃ ለመስሪያነት የምንጠቀምበትን የመጻፊያ እርሳስ ማስቀመጥ እና ፈተናው መስራት ማቆም አለብን።

መኮረጅ ወይም በፈተና ሰአት የፈተናን ህግ የማያከብር ተፈታኝ ፈተናው አይያዝለትም፤ ፈተናውን እንዳይፈተንም ይደረጋል።

ፈተናውን መስራ ከመጀመራችሁ በፊት በመልስ መስጫው ላይ መሞላት የሚገባውን መረጃ ሁሉ በጥንቃቄ መሞላት አለበት።

ፈተናውን መስራት ጀምሩ ሳይባል መጀመር አይፈቀድም!

ምንባብ

ከአለታት አንድ ቀን አንድ አዳኝ በወጥመድ አንዲት ዋኔ ይዞ ወደ ቤቱ ሲመለስ፤ ”ወዴት ነው የምትወስደኝ?” ብላ ዋኔም ጠየቀችው። አዳኙም፤ “ምን ትጠይቂኛለሽ? አርጄ ልባሽ ነዋ! ብሎ መለሰላት። “እንዴት ያለኸው ሞኝ ነህ! አሁን እኔን በልተህ ልትጠግ ነው ወይስ ልትወፍር? እስቲ አስተወለህ ተመልከተኝ! ሰውነቴ በጣም ያነሰ ፍጥረት ነኝ። ከጉሮሮህ እንኳ አልወርድም። ይልቅ እንስማማ! እኔ የሚጠቅሙህ ሶስት ምክሮች ልስጥህ። አንተ ደግሞ ማረኝ። በዚህ ከተስማማን አንዱን አሁን ሁለተኛውን ስትለቀኝ ከዛፍ ላይ ሆኜ ሶስተኛውን ደግሞ እዚያ ማዶ ካለው ዳገት አፋፍ ላይ ተቀምጬ እነግርሃለሁ”። አለችው።

አዳኙም፤ “የመጀመሪያው ምክርሽ ከጠቀመኝ እለቅሻለሁ”። አላት። እሷም ፤ “ባመለጠህ ነገር አትፀፀት፤ እንዲሁም አትቆጭ! የመጀመሪያው ምክራ ይሄ ነው እንደሚባለው፤ ሰውየው ከዚህ ምር ጋር በልቡ ውስጥ የሚጉላላ አንድ ነገር ተቀስቀሰበትና፤ “እውነት ተናረሻል፤ ምሬሻለው ሂጄ”! ብሎ ለቀቃት። እሷም በረረችና ከዛፍ ላይ አርፋ ፤ “አንተ ቂል! አንተ ሞኝ! አንተ ተላላ! በዛሬው ስህተት እድሜህን ሙሉ ትፀፀታለህ። እውነት ነው ብትበላኝ ትንሽ ነኝና አልጠቅምህም። ነገር ግ ሆዴ ውስጥ ሃያ ወቂት የሚመዝን ዋጋው በጣም ወድ የሆነ አልማዝ አለ። ብታደኝ ኖሮ እሱን ታገኝ ነበር። አሁን ግን ከመሄዴ በፊት ሁለተኛውን ምክራን ልንገርህ። የማይሆነውን ነገር ይሆናል ብለህ በሞኝነት አትመን። እንግዲህ ደህና ሁን ከነሃብቴ ልሂድ”! ብለው በረረችና ካፋፏ ላይ አረፈች።

ሰውየውም ይህን ሲሰማ፤ “ወይኔ! እንዴት ጉድ ሰራችኝ” ! ብሎ እየተናደደ፤ ከንፈሩን እየነከሰ፤ እያጨበጨበ፤ እየጦፈ፤ ተከተላት። ካፋፉ አጠገብ ደረሰና ቁና ቁና እየተነፈሰ፤ “ምህረት ባረኩልሽ እንዲህ የሚያናድድ ነገር ትነግሪኛለሽ? የወለታዬ ዋጋ ይህ ነው”? ብሎ እየወቀሳት ድንጋይ ወርወሮ ሊገላት አሰበ። ሆኖም ምንም ለማድረግ እንደማይችል ሲረዳ፤ “የአልማዙ ነገር ይቅር። ይልቅስ! ሶስተኛውን ምክር ንገሪኝና ወደ ቤቴ ልሂድ”። አላት። “ሁለቱን ምክሮቼን ሳትሰራበት ሌላ ብጨምርልህ ምን ያደርግልሃል? በመጀመሪያው፤ “ባለፈው ነገር አትፀፀትና ያመለጠህ ነገር እንዳይቆጨህ ነገርኩህ። ቀጥዬም የማይሆነውን ነገር ይሆናል ብለህ በሞኝነት አትመን አልኩህ። ነገር ግን ተግባራዊ አላደረካቸውም። በሆዴ ውስጥ አልማዝ አለ ስልክ ከለቀከኝ በኋላ ደግሞ ልትይዘኝ ባለመቻልህ ተፀፀትክ። ሀያ ወቂት ልሆን አልችል። እንደምን ሀያ ወቂት የሚመዝን አልማዝ በሆዴ ውስጥ የምሸከም ይመስልሃል? የማይሆነውን ነገር ይሆናል ብለህ በሞኝነት አትመን ብዬ ነገራህ ነበርኩ! የያዝከውን ሳትሰራበት ሌላ

ጨምሩልኝ አትበል! ሶስተኛው ምክሬ ይህ ነው። ሶስተኛውን ልጨምርልህ አይገባኝም ነበር።
ግን ካንተ ይቅር እንጂ ከኔ ሊጎድል አይገባም። እንግዲህ ደህና ሰንብት! ብላዉ በረረች።

(ከበደ ሚካኤል፣በእውቀት ብልጭታ ከገፅ 114-115)

ተሻሽሎ የተወሰደ

መመሪያ አንድ፡- ከተራ ቀጥር 1-12 ጥያቄዎች ከምንባቡ የወጡ ናቸው ለእያንዳንዱ ጥያቄና ከተሰጡት አማራጮች መካከል ትክለኛ መልስ የያዘውን ፊደል በተዘጋጀ ቦታ ላይ አስፍሩ

1. የምንባቡ ርዕስ ሊሆን የሚችለው ከተሰጡት አማራጮች ውስጥ የቱ ነው?

ሀ. ጠቃሚ ምክር ለ. አዳኝ ሐ. ብልጋ ዋኔ መ. ሞኝ አዳኝ

2. ምንባቡ በስንት አንቀፅ የተዋቀረ ነው።

ሀ. በሁለት ለ. በአራት ሐ. በሶስት መ. በአንድ

3. በዋኔዋ አገላለፅ አዳኝ ----- ሰው ነው።

ሀ.ሞኝ ለ. ተላላ ሐ. ብልጥ መ. ሀ እና ለ መልስ ናቸው.

4. ዋኔዋ ለአዳኙ በህይወት ዘመን የሚፀፀተው ነገር መኖሩን የነገረችው የት ሆና ነው?

ሀ. አፋፉ ላይ ለ. ድንጋይ ላይ ሐ. እጁ ውስጥ መ. ዛፍ ላይ

5. ዋኔዋ ከአዳኙ ሁለተኛ ምክርህን ያለቸው ከየቱ ጋ ይመሳሰላል?

ሀ. ምራጭ ይወድቅ ከመራጭ ሐ. ሰዶ ከማሳደድ የያዙትን ማጥበቅ

ለ. የቆጡን አዉርድ ብላ የብብቷን ጣለች መ. ዉሃ ቢወቁጡት እምቦጭ

6. ከሚከተሉት አንዱ ከዋኔዋ የመጀመሪያ ምክር ጋር ይመሳሰላል

ሀ. ሳይቸግር ጤፍ ብድር ሐ. ላይሞት ይፈራል ላይድን ይሸሻል

ለ. ላለፈዉ ክረምት ቤት አይሰራም መ. ዉሃ ቢወቅጡት እምቦጭ

7. አዳኙ እየተመከረ ስንት ስህተት ፈፀመ?

ሀ. ሶስት ለ. ሁለት ሐ. አንድ መ. አራት

8. አዳኙና ዋኔዋ እንደምን ይቆጠራሉ?

ሀ. አጥፊና ጠፊ ሐ. ዘመዳማቸው

ለ. ወዳጅና ጓደኛ መ. ተፎካካሪዎች

9. ይህ ዕሁፍ የቀረበው አወቃቀር

ሀ. በገለፃ ለ. በትረካ ሐ. በአመዛዛኝ መ. ስዕላዊ

10. አጃኙ ቁና ቁና የተነፈሰው ----- ስለሆነ ነው።

ሀ. ስለተናደደ ሐ. ስለተቆጨ
ለ. ስለሮጠ መ. ሁሉም መልስ ይሆናል

11. ዋኔዋ እዉነት ይን ሁሉ አልማዝ በሆዷ የያዘች ይመስላችኋል?

ሀ. አትይዝም ሐ. ስታሞኘው ነው
ለ. ትይዛለች መ. የመከረችውን እንደሚዘነጋና እንደማይዘነጋ ልትገምት ነው

12. ከሚከተሉት ሀሳቦች ውስጥ የዕሁፉን ማጠቃለያ መልዕክት የሚያንፀባርቀው ---- ነው።

ሀ. ከታናናሽ ምክር ማግኘቱን
ለ. ምክርን አስተዉሎ አዳምጦ ካልተገበሩት ዋጋ የለውም
ሐ. ጠቃሚ ምክር ዝግጁ ያደርጋል
መ. የምክር ትንሽ የለውም

መመሪያ ሁለት፡- ቀጥሎ የቀረቡትን ጥያቄዎች በጥሞና በማበብ ለእያንዳንዱ ጥያቄ ተገቢ የሆነውን መልስ ከተሰጡት አማራጮች መካከል በመምረጥ መልስ ቦታ ላይ አስቀምጡ

13. ቋንቋ ጥንተ አመጣጥ በተመለከተ ተቀባይነት ያለው አመለካት የትኛው ነው?

ሀ. ቋንቋ ለሰው ልጅ የተሰጠ የፈጣሪ ፀጋ ነው።
ለ. ቋንቋ አፈጣጠሩ ዘፈቀደኝነትን ያሳበሳል
ሐ. ቋንቋ ከሰው ልጆች ጋር አብሮ ተፈጠረ
መ. ሀ እና ሐ መልስ ናቸው።

14. ሁለት የተለያዩ ፍቺ ያላቸው ቃላት በአንድ ላይ ተጣምረው ሌላ ሶስተኛ ቃል ሲሰጡ ----- ይባላል።

ሀ. ተመሳሳይ ቃል ለ. ተቃራኒ ቃል ሐ. ጥምር ቃል መ. ነጠላ ቃል

15. ያለፈውን ነገር የሚገልፅ የግስ አይነት ምን ይባላል?

ሀ. የአሁን ግዜ ሐ. የትንቢት ግዜ
ለ. የሀላፊ ግዜ መ. ሁሉም መልስ ናቸው

16. ከሚከተሉት የትንቢት ግዜ የሆነው አረፍተ ነገር የቱ ነው?

ሀ. አለሙ ምሳ እየበላ ነው ሐ. አለሙ ምሳ ይብላ?

ለ. አለሙ ምሳ እየበላ ነበር

መ. አለሙ ነገ ምሳ ይበላል

17. ቀጥሎ ከቀረቡት የሐረግ አይነቶች ውስጥ መሪው ግስ ሊሆን የሚችለው ምን በመባል ይጠራል?

ሀ. ስማዊ ሐረግ

ሐ. ግሳዊ ሐረግ

ለ. ቅፅላዊ ሐረግ

መ. መስትዳድዋዊ ሐረግ

18. የቃላት ቀጥተኛ ትርጉም ወይም ፍቺ ምን ይባላል?

ሀ. ፍካሪያዊ ፍቺ

ሐ. ተቃራኒ ፍቺ

ለ. ሚስጥራዊ ፍቺ

መ. እማራያዊ ፍቺ

19. ከሚከተሉት ቃላት ወደ ብዙ ቁጥ ለመለወጥ “ዎች” የሚለውን አብዝሮ ምዕላድ የሚፈልገው የትኛው ነው?

ሀ. ወይፈን

ለ. ፈረስ

ሐ. ፍየል

መ. በቅሎ

20. ከሚከተሉት ቃላት ውስጥ የልብወለድ አላባዉያን ያልሆነው የቱ ነው?

ሀ. ታሪክ

ለ. ኢ-ልብወለድ

ሐ. መቼት

መ. ገፀ ባሕሪያት

21. ሁለት ነገሮችን በመወሰድ ከልዩነታቸው ብንፅፍ ከድርሰት አይነት ውስጥ በየትኛው ይመደባል?

ሀ. አከራካሪ ድርሰት

ሐ. ስዕላዊ ድርሰት

ለ. ገላጭ ድርሰት

መ. ተራኪ ድርሰት

22. “ለጋስ” ለሚለው ቃል ተቃራኒውን ትርጉም የያዘው ቃል የቱ ነው?

ሀ. ንፋግ

ለ. ቸር

ሐ. ሰጪ

መ. ተናዳጅ

23. ከሚከተሉት አረፍተ ነገሮች መካከል በተገብሮ አነጋገር ስልት የትኛው ነው?

ሀ. መሰረት የወንድሟን ስህተት አደረገች

ለ. ሳራ የያሲንን ሹራብ ለበሰችው

ሐ. ብርጭቆው በአሜን ተሰበረ

መ. አለሚቱ አበባ ቀጥፋ መጣች

24. የነገሮችን ቅድመ ተከተል በጊዜ ሂደት የሚያትት ድርሰት አይነት ምን ይባላል?

ሀ. ስዕላዊ ድርሰት

ሐ. ገላጭ ድርሰት

ለ. ተራኪ ድርሰት

መ. አመዛዛኝ ድርሰት

25. ከሚከተሉት ውስጥ የአጭር ልብወለድ ዕሁፍ ባህሪያ የሆነው የቱ ነው?

ሀ. ቁጥብነት

ለ. ጥድፊያ

ሐ. ነጠላዉጤት

መ. ሁሉም መልስ ናቸው

26. “ሌጣ” ለሚለው ያልተለመደ ቃል በፍቺ የሚመሳሰለው ከሚከተሉት አማራጮች የትኛው ነው?

ሀ. ቀለዋጭ ለ. ብቸኛ ሐ. ተሳዳሲ መ. ፈሪ

27.ከሚከተሉት መካከል ጥራዝ ነጠቅ ለሚለው ፈሊጣዊ ንግግር ፍቺ ሊሆን የሚችል---ነው

ሀ. ግልብ እውቀት ያለው. ሐ. ጥልቅ ትምህርት የሌለው.

ለ. ብዙ ያልተማረ መ. ሁሉም

28. “ብስራት” ለሚለው ቃል ተቃራኒ ፍቺው ከሚከተሉት የትኛው ነው?

ሀ. መርዶ ለ. ምስራች ሐ. ደስታ መ. መልካም ዜና

29.ከሚከተሉት ዉስጥ ተዉሳክ ግስ የሆነዉ የቱ ነዉ?

ሀ. መከረ ለ. ገበያ ሐ. ቀይ መ. ክፍኛ

30. “መሬት” የሚለው ቃል በፍካሬያዊ አነጋጽ የሚኖረው ፍቺ የትኛው ነው?

ሀ. መኖሪያ ለ. ቻይ ሐ. ፕላኔት መ. አገር

31.የሀሳብ ተመሳሳይት ያላቸው ዓረፍ ነገሮችን ና አንቀጾችን በሚያያዝ እንደ ድልድል በመሆን የሚያገለግል ቃል (ሐረግ) ምን ይባላል?

ሀ. ድርብ ቃል

ለ. ወስብስብ ቃል

32.የብር ቀለበት የተሰመረበት የሐረግ ዓይነት ከሚከተሉት የትኛውን ይገልጻል?

ሀ. ግሳዊ ሐረግ

ለ. ቅፅላዊ ሐረግ

33.ትዕግስት ዛሬ ስለታመመች ትምህር ቤት አልመጣችም። በዚህ አረፍተ ነገር ውስጥ በምክንያትነት የተጠቀሰው ሀሳብ የቱ ነው?

ሀ. የትዕግስት ትምህርት ቤት መቅረት ሐ. የትዕግስት አለመምጣት

ለ. የትዕግስት መታመም **መ. ሁሉም መልስ ናቸው.**

34.በአንድ ልብወለድ ውስጥ ደራሲው ታሪኩን በስንተኛ መደብ እንዲፃፍ የሚያመለክተው የልብወለድ ዓላባ ምን ይባላል?

ሀ. ገበየሁሪ ለ. ታሪክ ሐ. አንፃር መ. መጽሐፍ

35. የምዕላድ አይነቶች በስንት ይከፈላሉ?

ሀ. በሶስት ለ. በሁለት ሐ. በአራት መ. በአምስት.

36.ስጋ እበላ ብዬ የቆረጥኩትን ፤

ላሳያችሁ መጣሁ እኔ ማጣቴን። የዚህ ቅኔ ሕብረ ቃል የቱ ነው?

ሀ. ላሳያችሁ ለ. እኔማ ጣቴን ሐ. የተቆረጥኩትን መ. መጣሁ

37.አንድ አንቀፅ ከመፃፍ በፊት ዋና ዋና ሀሳቦች በአጭሩ የሚቀረፁበት ንድፍ ምን ይባላል?

ሀ. ቢጋር ለ. ርዕስ ሐ. መግቢያ መ. ሐተታ

38.“የቀረበላችሁን ጥያቄ በትክክል መልሱ” ይህ አረፍተ ነገር ከየትኛው የአረፍተ ነገር ስልት ይመደባል?

ሀ. ከትዕዛዛዊ አረፍተ ነገር ሐ. ከመጠይቃዊ አረፍተ ነገር
ለ. ከአገናኝ አረፍተ ነገር መ. ከአሉታዊ አረፍተ ነገር

39.አጭር ልቦለድና ረጅም ልቦለድን ከባህሪ አንፃር የጋራ የሚደርጋው ከአማራጮች መካከል የትኛው ነው?

ሀ. ነጠላ ወጤት ለ. ታሪክ ሐ. መቼት መ. ታሪክ

40.ከሚከተሉት ገቢር ዓረፍተ ነገር የሆነው የቱ ነው?

ሀ. አበባ ሆቴል ተጋበዙ ሐ. መስኮቱ በኤፍሬም ተሰበረ
ለ. ትልቅ ዛፍ በአበባ ተቆረጠ መ. በእምነት መስኮት ተሰበረ

41.“በላ” ለሚለው ቃል ከሚከተሉት ፍቺ የሚሆነው የትኛው ነው?

ሀ. ተናገረ ለ. ሄደ ሐ. ተመገበ መ. ሰራ

42.ጀግና ነህ ይላሉ የቃል ጀግንነትህ

ሴት በፈተሰችው የታሰረው ጣትህ። ይ ቃላዊ ግጥም የሚነገርው በምን ግዜ ነው?

ሀ. በፉከራ ለ. በሙሾ ሐ. በአጨዳ መ. በቀረርቶ

43.“የአዙ እንባ” ለሚለው ፈሊጣዊ ቃል በፍቺ የሚመላለሰው ከሚከተሉት የትኛው ነው?

ሀ. መከፋት ለ. እዉነተኛ ሀዘን ሐ. ማልቀስ መ. የላበጣ ሀዘን

44.ልጅቱ ረዥምነት እሁድ ጠዋት ከቤት የወጣች አፍታም ሳትቆይ ሰኞ ማታ ተመለሰች ይህ ዓረፍ ነገር የተገለፀበት የዘይቤ አይነት ----- ነው።

ሀ. ምፀት ለ. ግነት ሐ. አያይ መ. ሰዉኛ

45.ተንጋሎ ቢተፉ ተመልሶ ካፉ። ይህ ምሳሌያዊ አነጋር ፍቺ የሚሆነው

ሀ. ተራጋሚ ራሱን ደርጋሚ ሐ. ያልጠረጠረ ተመነጠረ
ለ. አለባሰው ቢያርሱ በአረም ይመለሱ መ. ሀ እና ለ መልስ ናቸው

46.ከሚከተሉት ዉስጥ በፍቺ የማይመሳሰለዉ ቃል የቱ ነዉ?

ሀ. ከጀለ ለ. ፈለገ ሐ. ጠቀመ መ. ዳዳ

47. ተደራሲ፡-

ሀ. አንባቢ ለ. አድማጭ ሐ. ተመልካቸ መ. ሁሉም

48.በተሐ፡-

ሀ. ጉሽ ጠላ ለ. የበሰለ ወይን ሐ. ለጋ ጠጅ መ. የጠጅ ቅራሪ

49. ዳረንጎት፡-

ሀ. ጉርሻ ለ. ስስት ሐ. ሙያተኛ መ. ሹመት

50.ገዳም፡-

ሀ. ዘፋኝ ለ. ተንኮለኛ ሐ. ገለልተኛ ቦታ መ. ሀናለ መልስ ናቸዉ

51.ደነገገ፡-

ሀ. አፈረሰ ለ. አፀደቀ ሐ. አስፈታ መ. ህግ አወጣ

52. ማጀት፡-

ሀ. አደባባይ ለ. ጓዳ ሐ. ሰፈር መ. ጓደኛ

መመሪያ ሶስት፡- ከሚከተሉት ቃላት ልዩ የሆነዉን በመለየት መልሱ

53. ሀ. አበረ ለ. አገዘ ሐ. መከተ መ. ተባበረ

54. ሀ. ለመነ ለ. ተማፀነ ሐ. ደጅጠና መ. ዘለፈ

55. ሀ. በድብቅ ለ. በህቡፅ ሐ. በግልፅ መ. በስዉር

56. ሀ. ሳቢያ ለ. ምክንያት ሐ. ክፋት መ. ከበባ

መመሪያ አራት፡- ከዚህ በታች በተፃፈዉ ግጥም መሰረት ምላሽ ስጡ

ሰሚ ባይኖረዉም መልካሙን መናገር

ሽልማት እየሰጠ ለሀሰት መመስከር

ለኔ ለኔ ብቻ የሚል ሰዉ ከበዛ

መሞት ከቀለለ እንዲሁ እንደዋዛ

ተጣልቶናል መሰል ፈጣሪ ትቶናል

የቀድሞ ክብራችን በስራችን ረክሷል

